

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

ІННОВАЦІЇ В СОЦІАЛЬНОМУ РОЗВИТКУ

Шифр та назва спеціальності
232 Соціальне забезпечення

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Управління в сфері соціального забезпечення

Кафедра
Педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна (301)

Рівень освіти
Магістр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), вибіркова

Семестр
2

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Чеботарьов Микола Корнійович

mega_lgren@ukr.net

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад. І.А.Зязюна НТУ «ХПІ»

Автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць.
Курси: «Адаптивне управління», «Філософія управління», «Психологія менеджменту, маркетингу та реклами»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-chebotarova-mikoli-kornijovicha/)

<https://web.kpi.kharkov.ua/ppuss/uk/portfolio-chebotarova-mikoli-kornijovicha/>

Загальна інформація

Анотація

Під час навчання ОК здобувачі набувають умінь щодо впровадження змін у сучасну практику соціальної роботи; розвивати нові ідеї, а також аналізувати реальні нововведення та проблеми їхнього впровадження у роботі майбутнього керівника соціального закладу.

Мета та цілі дисципліни

Метою викладання дисципліни є отримання знань, необхідних для впровадження змін у сучасну практику соціальної роботи; розвивати нові ідеї, а також аналізувати реальні нововведення та проблеми їхнього впровадження у роботі майбутнього керівника соціального закладу.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність працювати в команді

СК7. Здатність розробляти і впроваджувати програми соціального захисту населення

СК10. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями працівника соціальної сфери.

СК12. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві.

Результати навчання

РН1. Використовувати сучасні теорії, методологію і методи соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних та прикладних досліджень у сфері соціального захисту.

РН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань щодо соціального забезпечення, формулювати висновки та рекомендації щодо його впровадження.

РН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для розвитку професійних навичок та якостей.

РН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

РН14. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

РН17. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Філософія управління», «Основи інформаційно-аналітичної діяльності керівника соціального закладу».

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методами навчання у викладанні навчальної дисципліни «Основи інформаційно-аналітичної діяльності керівника соціального закладу» є:

- словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературно-інформаційними джерелами);
- наочні (ілюстрація практичними прикладами);
- практичні (практичні справи).

Активні методи навчання, які застосовуються: дискусія, метод проблемного навчання, «мозковий штурм».

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Поняття, зміст та складові соціального розвитку

Поняття соціального розвитку. Складові соціального розвитку. Цілі соціального розвитку. Особливості управління процесами соціального і гуманітарного розвитку.

Тема 2. Об'єктивні та суб'єктивні чинники соціального і гуманітарного розвитку суспільства
Взаємозв'язок процесів соціального і гуманітарного розвитку та інших видів суспільного розвитку. Вплив економічних відносин на соціальний розвиток. Політичні чинники соціального розвитку. Соціальна сфера суспільства та соціальний розвиток. Духовні детермінанти соціального розвитку.

Тема 3. Теоретико-методологічні засади державного управління соціальним розвитком
Сутність та особливості здійснення механізмів державного управління соціально-економічним розвитком на регіональному рівні. Поняття «механізм регіонального управління». Інноваційний механізм системи державного управління.

Тема 4. Сутність понять «інновація», «нововведення», «новація»
Визначення інноватики як науки. Сутність понять «інновація», «нововведення», «новація». «Життєвий цикл» інновацій. Інноваційна діяльність.

Тема 5. Соціально-економічні чинники гальмування інноваційного процесу
Пасивний та активний опір змінам. Соціально-економічні чинники гальмування інноваційного процесу. Індивідуальні фактори гальмування: особистісні характеристики працівників. Системні фактори: соціально-економічні чинники діяльності організації.

Тема 6. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності
Складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності. Методи стимулювання інноваційної діяльності. Вплив системи стимулювання на розширення інноваційних можливостей організації. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності в організації: матеріальні, нематеріальні.

Тема 7. Принципи вимірювання і показники ефективності інноваційної діяльності
Чим визначається ефективність інновацій. Критерії оцінювання результативності інноваційної діяльності. Показники ефективності інноваційної діяльності. Аналіз та оцінювання інновацій. Готовність соціальних працівників до інноваційної діяльності. Вплив інновацій на соціальні процеси.

Тема 8. Соціальні інновації та їх роль у забезпеченні соціального розвитку
Соціальні інновації як один з основних генераторів соціально зумовленого розвитку. Соціальні інновації у процесі економічної конвергенції країн ЄС.

Тема 9. Інноваційний розвиток соціальних організацій
Сутність інновацій в соціальній сфері. Основні види соціальних організацій. Необхідність розвитку соціальних організацій в країні.

Тема 10. Методичні основи управління інноваційними проектами
Поняття інноваційного проекту та його ознаки. Оточення та учасники проекту. Життєвий цикл проекту і продукту. Класифікація інноваційних проектів. Зміст управління інноваційним проектом. Процеси управління інноваційними проектами. Зміст управління інноваційним проектом.

Тема 11. Розробка й реалізація інноваційного проекту
Планування проекту як складова управління інноваційними проектами. Організаційно-технологічні моделі планування проектів. Управління реалізацією та моніторинг виконання проекту.

Тема 12. Команда інноваційного проекту: формування, взаємодія, розвиток, культура, ефективність

Формування команди та організація взаємодії учасників проекту. Етапи розвитку та механізми аутопоезису команди інноваційного проекту. Інструменти розвитку команди інноваційного проекту. Культурне середовище та організаційна культура як детермінанти успіху проекту.

Теми практичних занять

Тема 1. Поняття, зміст та складові соціального розвитку.

Здатність здійснювати дослідження щодо соціальної ефективності впровадження інновацій у соціальній сфері.

Тема 2. Об'єктивні та суб'єктивні чинники соціального і гуманітарного розвитку суспільства.

Здатність щодо визначення основних засад соціальної політики щодо соціального розвитку територіальних громад

Тема 4. Сутність понять «інновація», «нововведення», «новація»

Знання базисних нововведень, уміння надати характеристики поліпшуючим інноваціям

Тема 6. Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності

Знання щодо мотиваційного комплексу працівника інноваційного типу; уміння долати складності для керівника в процесі управління інноваціями на підприємстві.

Тема 7. Методичні основи управління інноваційними проектами

Здатність до вибору методу контролю виконання проекту; знання основних підходів до структуризації проекту та прийняття управлінських рішень щодо кожного етапу на різних фазах реалізації проекту.

Тема 9. Принципи вимірювання і показники ефективності інноваційної діяльності

Знання суті й основних принципів вимірювання ефективності інновацій; знання показників, за якими оцінюють соціальну ефективність інноваційної діяльності.

Тема 10. Інноваційний розвиток соціальних організацій

Здатність щодо характеристики соціальних інновацій за рівнем новизни.

Тема 12. Команда інноваційного проекту: формування, взаємодія, розвиток культура, ефективність

Здатність до аналізу структурних рівнів взаємодії компонентів загальної культури та організаційної культури команди проекту.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Тема 3. Теоретико-методологічні засади державного управління соціальним розвитком

Сутність та особливості здійснення механізмів державного управління соціально-економічним розвитком на регіональному рівні. Поняття «механізм регіонального управління». Інноваційний механізм системи державного управління.

Тема 5. Соціально-економічні чинники гальмування інноваційного процесу

Пасивний та активний опір змінам. Соціально-економічні чинники гальмування інноваційного процесу. Індивідуальні фактори гальмування: особистісні характеристики працівників. Системні фактори: соціально-економічні чинники діяльності організації.

Тема 8. Соціальні інновації та їх роль у забезпеченні соціального розвитку

Соціальні інновації як один з основних генераторів соціально зумовленого розвитку. Соціальні інновації у процесі економічної конвергенції країн ЄС.

Тема 11. Розробка й реалізація інноваційного проекту

Планування проекту як складова управління інноваційними проектами.

Організаційно-технологічні моделі планування проектів. Управління реалізацією та моніторинг виконання проекту.

Індивідуальні завдання

Реферат

1. Критерії оцінювання результативності інноваційної діяльності.
2. Показники ефективності інноваційної діяльності.
3. Аналіз та оцінювання інновацій.
4. Сутність інновацій в соціальній сфері.
5. Готовність соціальних працівників до інноваційної діяльності.
5. Вплив інновацій на соціальні процеси.
6. Соціальні інновації як один з основних генераторів соціально зумовленого розвитку.
7. Пасивний та активний опір змінам.
8. Соціальні інновації у процесі економічної конвергенції країн ЄС.
9. Механізми державного управління соціально-економічним розвитком на регіональному рівні.
10. Планування проекту як складова управління інноваційними проектами.
11. Складності для керівника в процесі управління інноваціями на підприємстві.
12. Дослідження щодо соціальної ефективності впровадження інновацій у соціальній сфері.
13. Процеси управління інноваційними проектами.
14. Проблеми інноваційної діяльності в Україні.
15. Інновація як універсальна цінність суспільства.
16. Сучасний стан та тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні.
17. Інновації в часи невизначеності.
18. Правове забезпечення інноваційного розвитку в Україні.
19. Використання інновацій у закладах вищої освіти.
20. Законодавство у сфері інноваційної діяльності.
21. Інноваційні здібності та можливості працівників персоналу підприємства.
22. Умови здійснення інноваційної освітньої діяльності в Україні.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Базові засади соціального розвитку : наук. розробка / А.В. Решетніченко та ін. – К. : НАДУ, 2012. – 52 с.
2. Батенко Л.П. Управління проектами: навч. посібник / Л.П. Батенко, О.А. Загородніх, В.В. Ліщинська. – К.: КНЕУ, 2003. – 231 с.
3. Бойко-Бойчук Л. В. Поняття «соціальна інновація»: типи визначень, приклади застосування / Л. В. Бойко-Бойчук // Наука та інновації. – 2009. – Т. 5.– № 3. – С. 94–99.
4. Гусев В.О. Державна інноваційна політика: методологія формування та впровадження : монографія / В.О. Гусев. – Донецьк : Юго-Восток, 2011. – 624 с.
5. Качний О. С. Теоретико-методологічні засади державного управління соціально-економічним розвитком регіонів / О. С. Качний // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 21. – С. 66-68. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2017_21_16.
6. Кобилянський Л.С. Управління проектами: навч. посіб. / Л.С. Кобилянський. – К.: МАУП, 2002. – 200 с.

7. Летуновська Н. Є. Роль соціальних інновацій у діяльності вітчизняних підприємств [Електронний ресурс] / Н. Є. Летуновська.
8. Лукашевич М.П. Соціальна робота : теорія і практика : підруч. / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна. – К. : Каравела, 2009. – 368 с.
9. Ноздріна Л.В. Управління проектами: підручник /Л.В. Ноздріна, В.І. Ящук, О.І.Полотай./ за заг.ред. Л.В.Ноздріної. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 432 с.
10. Планування та інновації в соціальному розвитку : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. І. Г. Гончар. – Умань : Візаві, 2020. – 181 с.
11. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навч. посіб. 3-тє вид. К.: Каравела, 2009. 320 с.
12. Управління соціальним і гуманітарним розвитком: навч. посіб. / [авт. кол. : В.А. Скуратівський, В.П. Трощинський, П.К. Ситник та ін.] ; за заг. ред. Розробник (Гончар Інна Григорівна) В.А. Скуратівського, В.П. Трощинського : у 2 ч. – К. : НАДУ, 2009. – Ч. 1. – 456 с.
13. Управління інноваційними проектами: навч. посібник / Уклад.: Н.Н. Пойда-Носик, І.І. Черленяк. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2017. 360 с.
14. Управління проектами: навч. посібн. / уклад.: Л.Є.Довгань, Г.А.Мохонько, І.П.Малик. – К.: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.
15. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практ. посіб. / А. Чемерис ; Швейцар.-укр. проєкт «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : ТОВ «СофіяА», 2012. – 80 с.
16. Черленяк І.І., Лукша О.В., Рябоконт П.А., Лукша Є.О. Менеджмент міжнародних проєктів: навч. посіб. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 632 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

17. Бабаєв В.М. Управління проектами: навчальний посібник для студентів спеціальності «Управління проектами» /В.М. Бабаєв. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 244 с.
18. Беленький П. Регіональна політика збалансованого соціально-економічного розвитку / П. Беленький // Економіка України. – 2015. – № 1. – С. 96-106.
19. Збаразська Л.О. Управління проектами: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Л.О.Збаразська, В.С.Рижиков, І.Ю.Єрфорт, О.Ю.Єрфорт. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 168 с.
20. Катренко А.В. Системний аналіз об'єктів та процесів комп'ютеризації .Львів : Новий світ. 2000. С. 57–61.
21. Керецман В. Державне регулювання регіонального розвитку: теоретичні аспекти / В. Керецман. – К.: Видавництво УАДУ, 2002. – 188 с.
22. Найдьонов М.І. Формування системи рефлексивного управління в організаціях. – К.: Міленіум, 2008. – 484 с.
23. Роджерс Е.М. Дифузія інновацій. – К.: Видавничий дім «КиєвоМогилянська Академія», 2009. – 592 с.
24. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів: матеріали Парламентських слухань у Верховній Раді України 17 червня 2009 року. – К.: Парламентське видавництво, 2009. – 632 с.
25. Черленяк І. Синергетичні моделі оптимізації системи державного управління : монографія .Ужгород : Ліра, 2010. 656 с.
26. Чумаченко М. Управління соціально-економічним розвитком регіону / М. Чумаченко // Економіка України. – 2008. – № 4. – С. 94-99.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Підсумкова оцінка розраховується як сума балів за такими критеріями:

Активність при вивченні тем на лекціях -
4*5=20 балів

Робота на практичних заняттях за темами:
4*5=20 балів

Самостійна робота за темами:
4*5=10 балів

Індивідуальне завдання=10 балів

Поточне тестування
20 балів

Залік =20 балів

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1-34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Критерії оцінювання підсумкового заліку:

Критерії оцінювання	Бали
Глибоке знання навчального матеріалу. Можуть бути незначні неточності	20-18
Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу. Відповіді можуть містити певні неточності	17-15
Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування. Відповіді можуть бути не повними, з незначними помилками	14-12
Знання основних фундаментальних положень. Відповіді містять деякі помилки.	9-11
Знання основних фундаментальних положень матеріалу. Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу дисципліни	6-8
Знання та вміння фрагментарні, слабкі	3-5
Відсутність знань значної частини матеріалу	0-2

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в

навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

26.06.2023

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олександр
РОМАНОВСЬКИЙ

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Лариса ГРЕНЬ